EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 21.11.2019
COM(2019) 599 final

2019/0265 (NLE)

Ettepanek:

NÕUKOGU MÄÄRUS,

millega muudetakse määrust (EL) nr 1387/2013, millega peatatakse teatavatele põllumajandus- ja tööstustoodetele kehtestatud ühise tollitariifistiku ühepoolsete tollimaksude kohaldamine

SELETUSKIRI

1. ETTEPANEKU TAUST

• Ettepaneku põhjused ja eesmärgid

Selleks et tagada selliste teatavate põllumajandus- ja tööstustoodete piisavad ja katkematud tarned, mida toodetakse liidus ebapiisavas koguses või mida liidus üldse ei toodeta, ning et vältida teatavate kõnealuste toodete turu võimalikke häireid, peatati nõukogu määrusega (EL) nr 1387/2013 (edaspidi „määrus“) osaliselt või täielikult teatavate ühise tollitariifistiku ühepoolsete tollimaksude kohaldamine.

Liidu tööstuse vajaduste rahuldamiseks ajakohastatakse kõnealust määrust iga kuue kuu tagant. Komisjon on koos tollitariifistiku majandusküsimuste töörühmaga läbi vaadanud kõik liikmesriikide esitatud ühepoolsete tollimaksude kohaldamise peatamise taotlused.

Läbivaatamise tulemusel leiab komisjon, et teatavate uute, määruse lisas praegu loetlemata toodete puhul on tollimaksude peatamine põhjendatud. Mõne muu toote puhul on vaja muuta tootekirjelduse, klassifikatsiooni, tollimaksumäärade või kohustusliku läbivaatamise kuupäevaga seotud tingimusi. On tehtud ettepanek jätta välja tooted, mille suhtes tariifide kohaldamise peatamine ei ole enam liidu majandushuvidega kooskõlas.

Selguse huvides on soovitav avaldada nõukogu määruse (EL) nr 1387/2013 lisa konsolideeritud versioon, millega asendatakse varasem lisa.

• Kooskõla poliitikavaldkonnas praegu kehtivate õigusnormidega

Käesolev ettepanek ei mõjuta liiduga sooduskaubanduslepingu sõlminud riike ega liidu sooduskaubanduslepingute (nt üldine soodustuste süsteem, AKV-süsteem, vabakaubanduslepingud) kandidaatriike või potentsiaalseid kandidaatriike.

• Kooskõla muude liidu tegevuspõhimõtetega

Ettepanek on kooskõlas liidu põllumajandus-, kaubandus-, ettevõtlus-, keskkonna-, arengu- ja välispoliitikaga.

2. ÕIGUSLIK ALUS, SUBSIDIAARSUS JA PROPORTSIONAALSUS

• Õiguslik alus

Käesoleva ettepaneku õiguslik alus on Euroopa Liidu toimimise lepingu artikkel 31.

• Subsidiaarsus (ainupädevusse mittekuuluva valdkonna puhul)

Ettepanek tehakse liidu ainupädevusse kuuluvas valdkonnas. Subsidiaarsuse põhimõtet seetõttu ei kohaldata.

• Proportsionaalsus

Ettepanek on kooskõlas proportsionaalsuse põhimõttega. Kavandatavad meetmed on kooskõlas põhimõtetega, millega lihtsustatakse toiminguid väliskaubandusega tegelevate ettevõtjate jaoks, nagu on märgitud komisjoni teatises ühepoolsete tariifide peatamise ja kvootide kohaldamise kohta[1]. Käesolevas määruses piirdutakse sellega, mis on vajalik eesmärkide saavutamiseks kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artikli 5 lõikega 4.

[1] ELT C 363, 13.12.2011, lk 6.

- **Vahendi valik**

Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 31 on sätestatud, et „[ü]hise tollitariifistiku maksumäärad kehtestab nõukogu komisjoni ettepaneku põhjal“. Seepärast on nõukogu määrus asjakohane vahend.

3. JÄRELHINDAMISE, SIDUSRÜHMADEGA KONSULTEERIMISE JA MÕJU HINDAMISE TULEMUSED

- **Praegu kehtivate õigusaktide järelhindamine või toimivuse kontroll**

2013. aastal tehti ühepoolsete tollimaksude peatamise süsteemi hindamiseks uuring. Hindamisel jõuti järeldusele, et süsteemi põhiprintsiip on endiselt kehtiv. Kulude kokkuhoid kõnealuse süsteemi alusel kaupu importivate ELi ettevõtjate jaoks võib olla märkimisväärne. Olenevalt tootest, ettevõtjast ja sektorist võib selline kokkuhoid tekitada omakorda laiemat kasu (näiteks suurem konkurentsivõime, tõhusamad tootmismeetodid, töökohtade loomine või säilitamine liidus). Käesolevast määrusest tulenevat kokkuhoidu käsitlevad andmed on esitatud lisatud finantsselgituses.

- **Konsulteerimine sidusrühmadega**

Komisjon hindas käesolevat ettepanekut koostöös tollitariifistiku majandusküsimuste töörühmaga, mis koosneb kõigi liikmesriikide ja Türgi delegatsioonist. Töörühm kohtus enne käesolevas ettepanekus sätestatud muudatustes kokku leppimist kolm korda.

Ta hindas hoolikalt iga (uut või muutmist käsitlevat) taotlust. Iga juhtumit uuriti üksikasjalikult, et välistada mis tahes kahju tekitamine liidu tootjatele ning tagada liidu toodangu konkurentsivõime kasv ja jätkusuutlikkus. Tollitariifistiku majandusküsimuste töörühma liikmed teostasid hindamist arutelude vormis, liikmesriigid konsulteerisid asjaomaste tööstusharude, kutseliitude, kaubanduskodade ja muude asjaomaste sidusrühmadega.

Kõik loetletud tariifide peatamised vastavad tollitariifistiku majandusküsimuste töörühma arutelude käigus saavutatud kokkulepetele või kompromissidele. Võimalikke olulisi ohte, millel võiksid olla pöördumatud tagajärjed, ei täheldatud.

- **Mõjuhinnang**

Kavandatud muudatus on üksnes tehniline ja käsitleb ainult nõukogu määruse (EL) nr 1387/2013 lisas loetletud peatamisi. Seega ei tehtud käesoleva ettepaneku puhul mõjuhinnangut.

- **Põhiõigused**

Ettepanek ei mõjuta põhiõiguste rakendamist.

4. MÕJU EELARVELE

Ettepanekul puudub finantsmõju kuludele, küll aga on sellel mõju tuludele. Aastas jääb saamata tollimakse kogusummas ligikaudu 4 miljonit eurot. Mõju eelarve traditsioonilistele omavahenditele on 3,2 miljonit eurot aastas (st 80 % kogusummast). Ettepaneku mõju eelarvele selgitatakse üksikasjalikumalt finantsselgituses.

Traditsioonilistest omavahenditest saamata jäänud tulu kompenseeritakse liikmesriikide kogurahvatulul põhinevate osamaksetega.

5. MUU TEAVE

- **Rakenduskavad ning järelevalve, hindamise ja aruandluse kord**

Kavandatud meetmeid hallatakse Euroopa Liidu integreeritud tariifistiku (TARICi) raamistikus ja neid kohaldavad liikmesriikide tolliametid.

2019/0265 (NLE)

Ettepanek:

NÕUKOGU MÄÄRUS,

millega muudetakse määrust (EL) nr 1387/2013, millega peatatakse teatavatele põllumajandus- ja tööstustoodetele kehtestatud ühise tollitariifistiku ühepoolsete tollimaksude kohaldamine

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 31,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut

ning arvestades järgmist:

(1) Selleks et tagada teatavate liidus mittetoodetavate põllumajandus- ja tööstustoodete piisav ja katkestusteta tarnimine ning seeläbi vältida kõnealuste toodete turu häireid, peatati nõukogu määrusega (EL) nr 1387/2013[2] nendele toodetele kehtestatud ühise tollitariifistiku ühepoolsete tollimaksude kohaldamine. Nimetatud tooteid võib importida liitu vähendatud tollimaksumääraga või nullmääraga.

(2) Praegu toodetakse teatavaid määruse (EL) nr 1387/2013 lisas loetlemata põllumajandus- ja tööstustooteid liidus liiga vähe või ei toodeta neid üldse. Seepärast on liidu huvides täielikult peatada ühise tollitariifistiku tollimaksude kohaldamine nimetatud toodete suhtes.

(3) Integreeritud akude tootmise edendamiseks liidus ja kooskõlas komisjoni teatisega „Liikuvus Euroopas. Säästev liikuvus Euroopas – ohutu, ühendatud ja keskkonnahoidlik“[3] tuleks osaliselt peatada ühise tollitariifistiku tollimaksude kohaldamine teatavate määruse (EL) nr 1387/2013 lisas praegu loetlemata toodete suhtes. Akudega seotud teatavate toodete puhul, mille suhtes kohaldatakse praegu ühise tollitariifistiku tollimaksude kohaldamise täielikku peatamist, tuleks kehtestada ainult osaline peatamine. Lisaks sellele peaks käesolevas põhjenduses osutatud peatamiste kohustusliku läbivaatamise kuupäev olema 31. detsember 2020, et kõnealused peatamised saaks kiiresti läbi vaadata, võttes arvesse liidu akusektori arengut.

(4) On vaja muuta määruse (EL) nr 1387/2013 lisas loetletud teatavate peatamistega seotud toodete kirjeldust, et võtta arvesse tehnilist tootearendust ja majandussuundumusi turul.

(5) Läbi on vaadatud 334 ühise tollitariifistiku ühepoolse tollimaksu peatamise juhtumit, mis on praegu loetletud määruse (EL) nr 1387/2013 lisas. Seepärast tuleks kehtestada uued kuupäevad nende järgmiseks kohustuslikuks läbivaatamiseks.

---

[2] Nõukogu 17. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1387/2013, millega peatatakse teatavatele põllumajandus- ja tööstustoodetele kehtestatud ühise tollitariifistiku ühepoolsete tollimaksude kohaldamine ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EL) nr 1344/2011 (ELT L 354, 28.12.2013, lk 201).

[3] COM(2018) 293 final.

(6) Teatavate määruse (EL) nr 1387/2013 lisas loetletud toodete klassifikatsioon kombineeritud nomenklatuuris (CN) on muutunud. Seepärast tuleks muuta nende toodete puhul kohaldatavaid CN-koode ja TARICi alamrubriike.

(7) Liidu huvides ei ole enam jätkata ühise tollitariifistiku tollimaksude peatamist teatavate toodete puhul, mis on loetletud määruse (EL) nr 1387/2013 lisas. Seepärast tuleks need peatamised tühistada. Lisaks sellele ei saa ühepoolsete tariifide peatamist ja kvootide kohaldamist käsitleva komisjoni teatise[4] kohaselt praktilistel põhjustel arvesse võtta tariifide peatamise ja kvootide taotlusi, kui hinnanguline saamata jääva tollimaksu summa on alla 15 000 euro aastas. Kehtivate peatamiste kohustusliku läbivaatamise käigus ilmnes, et määruse (EL) nr 1387/2013 lisas loetletud 70 peatamisega seotud toote puhul ei ulatu import kõnealuse piirmäärani. Seepärast tuleks nimetatud peatamised tühistada. Peale selle tuleks veel kolme toote puhul peatamine tühistada tulenevalt infotehnoloogiatoodetega kauplemise laiendamist käsitlevast deklaratsiooni vormis kokkuleppest,[5] millega vähendati asjaomaste toodete tollimaksumäära nullini.

(8) Iga peatamise jaoks on asjakohane luua kordumatu seerianumber, et neid määruse (EL) nr 1387/2013 lisas loetletud peatamisi oleks võimalik paremini tuvastada.

(9) Tehtavate muudatuste arvu silmas pidades ja selguse huvides tuleks määruse (EL) nr 1387/2013 lisa asendada.

(10) Seepärast tuleks määrust (EL) nr 1387/2013 vastavalt muuta.

(11) Selleks et vältida tõrkeid ühepoolsete tollimaksude peatamise süsteemi kohaldamisel ning täita ühepoolsete tariifide peatamist ja kvootide kohaldamist käsitlevas teatises esitatud suuniseid, tuleb käesolevas määruses ettenähtud asjaomastele toodetele kohaldatava peatamisega seotud muudatusi kohaldada alates 1. jaanuarist 2020. Seetõttu peaks käesolev määrus jõustuma viivitamata,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Määruse (EL) nr 1387/2013 lisa asendatakse käesoleva määruse lisas esitatud tekstiga.

Artikkel 2

Käesolev määrus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Seda kohaldatakse alates 1. jaanuarist 2020.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel,

Nõukogu nimel
eesistuja

[4] ELT C 363, 13.12.2011, lk 6.
[5] ELT L 161, 18.6.2016, lk 4.

FINANTSSELGITUS

1. ETTEPANEKU NIMETUS

Nõukogu määrus, millega muudetakse määrust (EL) nr 1387/2013, millega peatatakse teatavatele põllumajandus- ja tööstustoodetele kehtestatud ühise tollitariifistiku ühepoolsete tollimaksude kohaldamine

2. EELARVEREAD

Peatükk ja artikkel: peatükk 12, artikkel 120.

Aastaks 2020 eelarvestatud summa: 22 156 900 000 eurot

3. FINANTSMÕJU

☐ Ettepanekul puudub finantsmõju.

X Ettepanekul puudub finantsmõju kuludele, küll aga on sellel mõju tuludele. Mõju on järgmine:

(miljonites eurodes ühe kümnendkoha täpsusega[6])

Eelarverida	Tulud[7]	12-kuuline periood alates pp.kk.aaaa	[Aasta: 2020]
Artikkel 120	*Mõju omavahenditele*	1.1.2020	-3,2

Olukord pärast meetme rakendamist	
	[2020–2024]
Artikkel 120	-3,2 aastas

Käesolevas lisas on 78 uut toodet. Nimetatud peatamiste tõttu jääb aastas saamata 26,6 miljonit eurot tollimakse, arvestatuna taotleva liikmesriigi prognooside põhjal aastateks 2020–2024.

Varasemate aastate statistikast selgub aga, et nimetatud summa tuleb korrutada keskmise koefitsiendiga, mis on hinnanguliselt 1,8, et võtta arvesse ka samu peatamisi kasutavate teiste liikmesriikide importi. See tähendab, et tollimakse jääb saamata umbes 47,9 miljonit eurot aastas.

19 kehtiva peatamise puhul suurendati tollimaksu nullmäära 50 %-ni kolmanda riigi tollimaksust. 2018. aasta statistikast lähtudes tähendab see, et tollimakse kogutakse 11,3 miljoni euro võrra rohkem.

---

6 Aastasummade prognoos peab põhinema punktis 3 esitatud valemil, millele tuleb viidata joonealuses märkuses (nt „kokkulepitud valemil põhinev soovituslik summa“). Aastane summa makstakse esimesel aastal üldjuhul ilma mahaarvamisteta ja mitte proportsionaalsel alusel.

7 Traditsiooniliste omavahendite (põllumajandussaaduste tollimaksud, suhkru- ja tollimaksud) korral tuleb märkida netosummad, st brutosumma pärast 25 % sissenõudmiskulude mahaarvamist.

Tollimaksude taaskehtestamise tõttu on käesolevast lisast välja jäetud 84 toodet. 2018. aasta statistikast lähtudes tähendab see, et tollimakse kogutakse 32,6 miljoni euro võrra rohkem.

Eespool toodule tuginedes on tulude vähenemise mõju ELi eelarvele käesolevast määrusest lähtuvalt 47,9 – 32,6 – 11,3 = 4 miljonit eurot (brutosumma, sh sissenõudmiskulud) × 0,8 = 3,2 miljonit eurot aastas ajavahemikul 1.1.2020–31.12.2024.

4. PETTUSEVASTASED MEETMED

Käesoleva nõukogu määrusega hõlmatud mõne toote lõppkasutust kontrollitakse kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. oktoobri 2013. aasta määruse (EL) nr 952/2013 (millega kehtestatakse liidu tolliseadustik) artikliga 254.